

**OBJECTIUS
DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE**

Situacions d'aprenentatge

Viralitzem la pau

Primer cycle d'Educació Primària

Viralitzem la pau és una proposta educativa desenvolupada per © ONGD SED 2026. Aquest material està sota llicència Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0.

Elaborat per: comissió d'ETCG de l'ONGD SED, integrada per Ana Martín Bautista, Cristian Gómez Martín, Florencia Agustina Bulacio Vaira, Izaskun Adot Larumbe i Tania Díaz Basurdo, amb el suport de la coordinadora de projectes, Ana Fernández Moya, i de Beatriz de la Banda Velázquez, membre de la comissió permanent.

Revisió tècnica a càrrec de: Nuria Salvatierra Villada, Jesús Rojas Aguilar, Rocío Rodríguez Rueda, Esther Lechado Hurtado, Coral de la Camara García, Teresa Rodríguez Pérez de Ayala, Isabel de la Cruz Sierra, Agnola Soler Ortiz, Inmaculada Llacer Moreno Auriol i M^a del Carmen Millán Herrera, equip docent del Col·legi Marista de Sevilla.

Disseny de: Zootropo Studio.

Maquetació a càrrec de: Victoria Daima, responsable de comunicació de l'ONGD SED.

Proposta didàctica “Conreem la pau”

Contextualització i connexió amb l'ODS 16

L'ODS 16 s'orienta a construir societats on el respecte sigui la base. En aquest cicle la violència no sol ser digital, sinó de relació i física: empentes, insults o exclusions en el joc. L'ODS 16 (Pau, Justícia i Institucions Sòlides) al primer cicle de Primària no s'ensenya, es viu. A aquestes edats encara s'està aprenent a distingir entre el que se sent (rabia, frustració) i el que es fa (pegar, cridar). Des de la campanya Viralitzem la pau, la proposta de SED es fonamenta en les bases següents:

- **La pau és activa:** no és "no pegar-se", és saber demanar el torn. No és "no cridar", és saber expressar una necessitat.
- **Justícia restaurativa vs. càstig:** el càstig només ensenya a tenir por o a amagar-se; la justícia restaurativa (base de l'ODS 16) ensenya responsabilitat. Si estripo el dibuix d'un company, el càstig me'n distancia; la reparació m'obliga a buscar un moment amb l'altra persona, mirar-la als ulls, entendre la seva tristesa i trobar una manera d'arreglar-ho.
- **Efecte contagi:** a 1r i 2n, la imitació és l'eina d'aprenentatge més potent. Quan "viralitzem" gestos de cura, convertim el fet de tenir recursos per resoldre les situacions creades, la comunicació i l'amabilitat en una tendència més forta que no pas el conflicte.

L'objectiu no és que els infants no tinguin conflictes (això és impossible), sinó que, quan aparegui, facin servir la comunicació i tinguin les paraules per resoldre'l sense necessitat d'arribar a les mans. Volem passar del "Qui ha estat?" (buscar culpables) al "Com ho arreglem?" (buscar solucions).

Marc teòric

Conceptes

Empatia, Necessitat (Comunicació No Violenta), Reparació, Observació.

Preguntes guia

1r Pas: calma't.

2n Pas: pensa. Què ha passat, realment (sense jutjar)? Com se sent, el meu company? Què podem fer perquè se senti millor? Què necessita? Què necessito, jo? Quines solucions podem buscar que siguin bones per a tothom?

3r Pas: parla i expressa la teva opinió, les teves emocions i el que necessites.

4t Pas: escolta l'altre i demostra comprensió.

5è Pas: cerca solucions bones per a tothom.

Objectius i elements curriculars

- Identificar emocions bàsiques en un mateix i en els altres.
- Diferenciar entre un fet (el que ha passat) i un judici (el que penso de l'altre).
- Expressar peticions clares fent servir el llenguatge de la pau.
- Competències: ciutadana, comunicació no violenta.

SdA 1: “Detectius de Necessitats Invisibles” (1 h)

Objectius

- Desenvolupar l'empatia reconeixent que darrere de cada acció hi ha una necessitat.
- Fomentar l'escolta activa en situacions de desavinença.

Materials que cal preparar prèviament

- **Per a l'inici:** el conte imprès o projectat (s'inclou a sota).
- **Per al desenvolupament:** lupes de cartolina. Es reparteix una lupa blava i una de carbassa per a cada grup de 4-5 alumnes.
- **Per al tancament:** un arbre gran dibuixat en paper de mural o format per folis enganxats a la paret. Ha de tenir unes arrels molt grosses i un espai ampli a les branques per enganxar-hi les fulles/fruits. Targetes retallables en forma de fulles i arrels.

Activitat

1. Inici (10 min)

El docent explica un conte breu sobre un conflicte real d'aula. Els estudiants actuen com a detectius que busquen "pistes invisibles".

"En una escola de Cardona hi estudien en Leo i en Santi.

A en Leo li encanta dibuixar; avui s'ha passat tota l'estona de pati creant un arc de Sant Martí preciós i està molt orgullós del seu treball.

A la vora hi ha en Santi, que fa una bona estona que intenta dibuixar un dinosaure però no se se'n surt amb el cap; l'ha esborrat tantes vegades que el paper gairebé s'ha esquinçat. Enfadat, s'aixeca, passa pel lloc d'en Leo i, zas!, li plega i li estripa pel mig el dibuix de l'arc de Sant Martí.

En Leo trenca a plorar desconsoladament, mentre que en Santi es queda dempeus, mirant a terra i sense dir res. La classe s'ha quedat en silenci total."

2. Desenvolupament (20 min)

S'utilitzen lopes de cartolina de dos colors:

- Lupa blava (Fets): Què ha fet, exactament, el nen del conte? (Sense dir "és dolent").
- Lupa carbassa (Cor): Què necessitava, aquest nen? Atenció? Cura? Ajuda?

3. Tancament (25 min + 5 min d'elaboració de les paraules a l'arbre)

Un infant imita el gest d'una emoció i un altre l'ha d'endevinar i proposar una manera d'ajudar.

Llista d'emocions per representar:

Frustració / Enuig / Tristesa / Cansament / Abandonament / Aïllament (Sentir-se sol) / Cerca d'ajuda / Alegria / Superació / Il·lusió.

Exemple de dinàmica a l'aula:

- La Martina imita el "Cansament" (balla, arrossega els peus, recolza el cap).
- En Lluc ho endevina: "Estàs cansada!"
- En Lluc proposa l'ajuda: "Si estàs cansada, et deixo la meva cadira perquè descansis".

El producte final és "L'arbre de les necessitats de la classe", on a les arrels hi ha escrites les necessitats bàsiques de tots i a les fulles o fruits es redacten les nostres maneres d'ajudar en aquestes necessitats.

- **Les arrels:** el docent escriu a les arrels de l'arbre les necessitats bàsiques que han descobert els detectius (ex. Cura, Ajuda, Companyia, Escolta, Descans).
- **Les fulles o fruits:** cada parella agafa un full de paper i hi escriu o dibuixa la forma en què han acordat ajudar-se durant el joc anterior. Exemple escrit pels infants: "Si algú està trist (Emoció) li faig una abraçada (Manera d'ajudar)" o "Si algú està aïllat, el convido a jugar a pilota".

Enganxar les fulles a les branques simbolitza que, quan la classe rega les arrels (atenent les necessitats), l'arbre dona fruits de pau que es "viralitzen" per tota l'escola.

Lupa blava

Lupa carbassa

SdA 2: "El laboratori del rondinaire" (Traducció de conductes no violentes) (1 h 30 min)

Objectius

- Distingir entre judicis/insults i observacions objectives.
- Transformar expressions violentes en peticions d'ajuda.

Materials que cal preparar prèviament

- Personatge principal: triar alguna de les opcions que es presenten a continuació i imprimir-la.
- Cinc targetes de conflicte grans (magnètiques o amb velcro per a la pissarra) impreses amb frases reals que es poden sentir al pati:
 - "Tu no jugues amb nosaltres!";
 - "Aparta't, que jo anava primer!";
 - "No et deixo els meus colors!";
 - "Deixa'm en pau!";
 - "Dona'm això, ho vull ara mateix!"
- El "panell de la traducció": Un tauler, cartolina gran o espai dividit en tres columnes a la pissarra amb pictogrames dibuixats:
 - Columna 1: Què està passant de debò? / Fet objectiu (icona d'unes ulleres)
 - Columna 2: Com se sent, el rondinaire? / Emoció i necessitat (icona d'un cor);
 - Columna 3: Com ho demana sense fer mal? / Conducta no violenta (icona d'una boca que simbolitza el diàleg).
- Projector o còpies impreses del "menú de reptes" (la llista amb les cinc peticions difícils i les sis situacions difícils) perquè les parelles puguin triar el seu repte al tancament.
- Folis DIN A5 (folis normals tallats pel mig) perquè els alumnes facin els esborranys de traducció.
- Cinc targetes netes de cartolina brillant (una per a cada petit grup) per escriure la versió final neta i traduïda d'El rondinaire.
- Fotocòpies del "pont de pedra": una còpia per parella. El dibuix del pont ha de deixar espai lliure a l'esquerra (per a la situació difícil), a l'arc central (per al sentiment) i a la dreta (per a la resposta empàtica).
- Material d'estotjos per taula: retoladors, llapis de colors i pega de barra.
- Per al muntatge del mural: cinta de pintor, cel·lo o cinta adhesiva reutilitzable del tipus Blu-Tack per enganxar tots els ponts seguits a la paret de l'aula formant el camí.

Activitat

1. Inici (15 min)

Es presenta el personatge (titella o dibuix) a la classe. No se'l presenta com un personatge "dolent", sinó com algú que està superat per les situacions de l'escola i no sap comunicar-se. A continuació, el docent pot presentar-ho d'aquesta manera:

"Classe, us presento 'el rondinaire'. Ve d'una escola on la gent no s'entén bé. Ell no vol fer mal, però té un problema: no sap parlar el llenguatge de les conductes no violentes. Quan alguna cosa el molesta al pati o a classe, li surt un escut de punxes i diu frases que trenquen els ponts amb els altres. Avui ha vingut al nostre laboratori de pau perquè necessita que l'ajudem a traduir el que li passa per dins".

El docent col·loca les cinc targetes de conflicte a la pissarra al voltant del personatge:

- *"Mireu aquesta targeta: 'Tu no jugues amb nosaltres!'. Quan algú diu això al pati, què li passa, a l'altre nen o nena? S'acosta o s'allunya?"*
- *"I si crida 'Jo anava primer!', empenyent a la cua del menjador? Aconsegueix estar tranquil, o comença una baralla?"*

Els explicarem que aquestes frases són "frases trampa", perquè amaguen el que la persona necessita de debò.

2. Desenvolupament (entre 20 min i 40 min)

La classe es converteix en un "laboratori de traducció". Es divideix el grup en cinc petits grups de treball. A cada grup se li assigna una de les frases trampa del rondinaire. Per fer-ho, el docent es posa dret davant els alumnes i els explica que, per traduir el rondinaire, tot el cos s'ha d'activar. Modela els tres gestos de manera exagerada i divertida, i demana als infants que l'imitin com si fossin miralls:

1. Ulleres de la veritat! (El docent ajunta els dits índex i polze de cada mà formant cercles i se'ls posa als ulls com si fossin ulleres). Què significa, això? Que només val dir el que es veu, el que gravaria una càmera de vídeo, sense inventar ni insultar. Ens posem tots les ulleres! Què veiem? Un foli arrugat, una pilota...

2. Cor encès! (El docent creua les mans sobre el pit, a sobre del cor). Què significa, això? Que mirem cap endins per descobrir què sentim o què ens cal de debò. Tinc por? Estic enfadat? Necessito ajuda? Mans al cor, tothom!

3. La paraula amable! (El docent s'assenyala suaument la boca amb el dit índex). Què significa, això? Que fem servir la boca per demanar amb calma, si us plau i sense exigir. Assenyalem-nos la boca!

· El joc d'escalfament (3 min): El docent diu en veu alta: "Pas 2!", i els infants han de fer el cor ràpidament. "Pas 1!", i es posen les ulleres de mans. Això assegura que memoritzen el codi abans d'escriure.

Després se'ls lliura material per escriure i el docent guia els grups emprant el panell de la traducció de la pissarra. Cada grup ha d'analitzar la seva frase sota l'esquema de les conductes pacífiques:

Frase original del rondinaire	Gest 1: El que es veu	Gest 2: El que se sent	Gest 3: El que demanem
"Aparta't, jo anava primer!"	Dues persones volen entrar alhora a la cua.	Necessito justícia i respecte per l'ordre.	"Jo estava davant a la cua; si us plau, posa't darrere meu."
"No et deixo els colors!"	Estic fent servir els meus materials, ara mateix.	Necessito acabar la meva feina i cuidar les meves coses.	"Ara els faig servir. Quan acabi el dibuix, te'ls deixo."
"Deixa'm en pau!"	M'estàs tocant o parlant molt a prop.	Necessito el meu espai personal i tranquil·litat.	"Estic cansat i necessito estar un moment sol, si us plau."
"Ho vull ara mateix!"	Vols una pilota que té un altre company.	Tinc moltes ganes de jugar amb això.	"Em deixes la pilota, quan hi acabis de jugar tu?"

Per finalitzar el desenvolupament, es proposa que cada grup escrigui la versió "traduïda" (és a dir, el que demanem) en una targeta neta de cartolina brillant. Els estudiants poden decorar el contorn de la targeta amb dibuixos de ponts o encaixades de mans, que simbolitzen que aquesta frase uneix les persones.

Tancament (30 min + 10 min per escriure les respostes a les fotocòpies del pont)

El docent organitza la classe per parelles i els explica que s'entrenaran per resoldre peticions difícils (que fan vergonya o por) i situacions difícils (que fan ràbia) fent servir els tres passos corporals.

·Pas 1: El docent modela un exemple a la pissarra (5 min). Abans de deixar-los sols, surt amb un alumne voluntari al centre i simula una situació difícil per mostrar com es fan servir els gestos.

oSituació: Un company t'agafa la goma nova de la taula sense demanar-la.

o El docent respon fent servir els gestos:

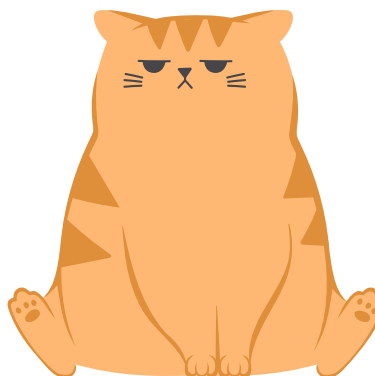
§Ulleres (El que veig): "Veig que has agafat la meva goma nova de la taula sense preguntar."

§Cor (El que sento): "Em sento una mica enfadat/molest perquè m'agrada cuidar les meves coses noves."

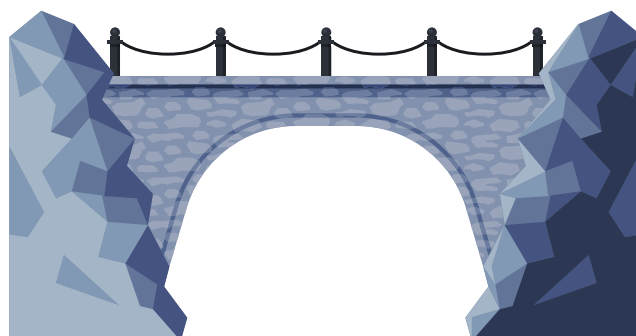
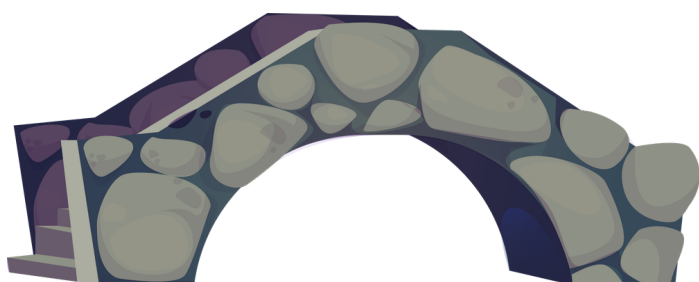
§Boca (El que demano/dic): "Si us plau, demana'm la goma abans d'agafar-la. Me la tornes, quan acabis?"

A continuació el docent reparteix o projecta les dues llistes de reptes. A cada parella l'estudiant A planteja el repte i l'estudiant B ha de respondre-hi cercant una "resposta que viralitza la pau" seguint obligatòriament els tres passos (ulleres, cor, boca). Quan hagi passat la meitat del temps canviem els rols.

Personatge principal

Pont de pedra

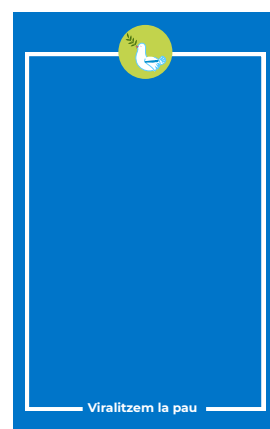
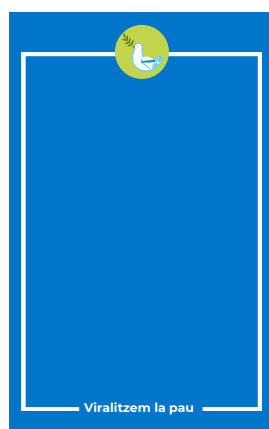
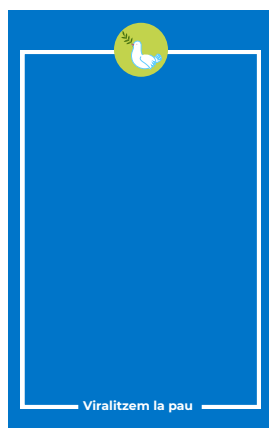

Targetes de conflicte grans

Cinc targetes netes

Menú de reptes per a les parelles (triare-ne un per parella):

Opció 1: Peticions difícils (aprendre a demanar amb empatia)

- **Repte A:** Vols el dibuix tan xulo que ha fet el teu company. Com li ho demanes?
- **Repte B:** Vols entrar en un joc al pati que ja ha començat. Com preguntes "puc jugar amb vosaltres?"?
- **Repte C:** Un company ha portat uns retoladors nous preciosos. Com li ho demanes prestat?
- **Repte D:** Li han fet un penal al teu amic i el vols picar tu. Com li ho demanes?
- **Repte E:** Vols que et triïn en un grup de treball on ja hi tens molts amics. Com ho demanes?

Opció 2: Situacions difícils (aprendre a reaccionar sense violència)

- **Situació A:** Un company et pren un dibuix que havies fet per regalar-lo a un amic o al mestre.
- **Situació B:** Quan feu equips al pati, algú s'enfada pel grup que li ha tocat, perquè no és el capità o perquè no està amb el seu millor amic.
- **Situació C:** Algú et pren la maquineta o la goma d'esborrar de la taula en lloc de demanar-t'ho si us plau.
- **Situació D:** Una amiga s'enfada moltíssim quan perd un joc al pati i diu que ja no juga més.
- **Situació E:** Hi ha un company que sempre vol ser el primer en tot (a la cua, a parlar, a agafar el material...).
- **Situació F:** En el treball en grup, una companya s'entesta que només es faci la seva proposta i no escolta les dels altres.

Per acabar, cada parella rep una fotocòpia amb el dibuix d'un **pont de pedra**. Hi han d'escriure: a la part esquerra del pont, la situació difícil (el problema); a l'arc del pont (les pedres que uneixen un costat amb l'altre), com se senten; i a la part dreta, la resposta empàtica que han dissenyat plegats. Per finalitzar, tots els estudiants pinten de colors els seus ponts i els enganxen un a continuació de l'altre a la paret de l'aula, formant un camí llarg.

SdA 3: "Viralitzem els gestos de pau" (45 min de classe + un pati d'observació)

Objectius

- Reconèixer i valorar les accions pacífiques enfront de les violentes.
- Empoderar els estudiants com a creadors d'una cultura de la pau.

Materials que cal preparar prèviament

Per a l'inici i la motivació: projector, pantalla i altaveus a l'aula. [Vídeo](#) de primària.

Per al desenvolupament ("Cerca de tresors de pau"): el "quadern del cercador de tresors": Una petita llibreta, bloc de notes o una fitxa impresa per a cada alumne amb els dos requadres de la fórmula visual:

- Icona d'un ull: "He vist que..." (Espai per escriure o dibuixar la bona acció);
- Icona d'una cara somrient: "M'he sentit feliç perquè..." (Espai per escriure o dibuixar l'emoció).
- Llapis i pintures de colors per omplir les fitxes després de l'observació (ja sigui al pati, a l'aula o a casa, amb la família).

Per al tancament i el producte final (per triar segons l'opció de l'escola):

- Opció A (xarxes socials): fitxa "pantalla" fotocopiada que simula una publicació a les xarxes socials perquè, per parelles, l'alumnat creï el seu propi missatge de pau.
- Opció B (ràdio): fitxa del guió amb espais per al nom del reporter + la notícia positiva fotocopiada. Gravadora de veu, tauleta o telèfon intel·ligent amb una aplicació senzilla de notes de veu.
- Opció C (diari de la pau): plantilles fotocopiades del "diari de la pau": folis amb un disseny de capçalera de premsa on hi hagi espai per a un titular gran, un dibuix del moment i tres línies per redactar la notícia. Estores, tissors, pega de barra i retoladors per maquetar el diari en un gran mural comú.

Activitat

Inici (10 min)

El docent explica que les coses bones també poden ser "virals". Busquem gestos que tinguin cura dels altres.

Desenvolupament (15 min)

Desenvolupament (15 min)

"Cerca de tresors de pau". Durant l'hora del pati o la classe, els infants han de detectar companys fent coses bones (compartir, ajudar a aixecar-se, escoltar). En tornar, ho han d'explicar així: "He vist que..." (observació) i "M'he sentit feliç perquè..." (sentiment).

Tancament (20 min)

Cada parella rebrà una fitxa que simula una publicació a les xarxes socials. L'objectiu serà crear continguts positius que promoguin el respecte, la inclusió, la solidaritat i la convivència pacífica. Els alumnes elaboraran un missatge de pau que vulguin "viralitzar". Cada parella redactarà un missatge breu per acompanyar el dibuix. Cada fitxa inclourà el #hashtag oficial de la campanya i un #hashtag creat per l'alumnat.

El producte final és un vídeo recopilatori dels missatges de pau / programa de ràdio / diari de la classe (segons el format que l'escola consideri oportú) titulat "Viralitzem la Pau a 1r/2n curs", en què els estudiants viralitzen els tresors de la pau.

Annex

Sessió 3: fitxa xarxes socials

Noms
Escola:
Curs:

El nostre missatge de pau és:

#Viralitzemlapau

Annex

Sessió 3: fitxa guió ràdio

Viralitzem la pau

Som l'alumnat de

i això és Viralitzem la pau.

Les notícies d'avui són:

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Completar amb la
informació del curs
i l'escola

Annex

Sessió 3: fitxa portada de diari

Completar amb la informació del curs i l'escola

Viralitzem la pau

Diar _____

Titular

Inserir la foto del grup aquí amb el cartell Viralitzem la pau

Notícia 2

Notícia 3

SdA 4: "Arquitectes del racó de la calma" (45 min)

Helburuak

- Reconèixer com l'espai físic influeix en la nostra tranquil·litat i comportament (anàlisi estructural).
- Col·laborar en la creació d'un lloc segur per a la gestió d'emocions i la resolució de conflictes.

Materials que cal preparar prèviament

- **Per a l'inici (detecció de zones sorolloses/incòmodes):** pissarra i retoladors. Opcional: gomets o enganxines vermelles i verdes, si es disposa d'un plànol imprès de l'escola o de l'aula per marcar les zones "de soroll" (vermell) i les zones "de calma" (verd).
- **Per al desenvolupament (disseny del plànol en grup):** una cartolina gran o paper de mural. Servirà com el "plànol dels arquitectes", on dibuixaran el racó ideal. Targetes o notes adhesives (post-its) de colors perquè cada grup hi dibuixi o escrigui de manera individual els elements que proposen (coixins, normes, cartells) abans d'enganxar-los al plànol comú. Materials de dibuix: retoladors, llapis de colors, ceres i pega de barra.
- Per al tancament (muntatge físic i inauguració): Elements físics per a l'espai (aportats pel centre o les famílies):
 - Una catifa petita, estoreta o manta per delimitar el terra del racó.
 - Coixins còmodes per seure.
 - Una capsa o cistella petita ("La capsa de la calma") que contingui pilotes antiestrès o eines d'estimulació tàctil (fidgets); contes il·lustrats sobre emocions i calma; dibuixos relaxants o mandales llestos per pintar de colors amb suports rígids per poder recolzar-s'hi.
 - Un cartell gran amb el títol de la zona (ex: "El racó de la calma de 2n") i normes visuals senzilles acordades en el desenvolupament (ex: "S'hi entra d'un en un", "Respectem el silenci", etc.).
 - Dispositiu tecnològic: Una tauleta, càmera digital o telèfon mòbil per fer les fotos de la inauguració.
 - Per al mural de fotos: cinta de pintor o cinta adhesiva reutilitzable per enganxar els retrats dels alumnes al voltant del racó o al mural de la classe.

Activitat

Inici (10 min)

El docent convida els alumnes a identificar llocs de l'aula o de l'escola que els posen "nerviosos" o els fan sentir incòmodes (ex. el penja-roba quan tots s'amunteguen o un racó amb molt de soroll). S'explica que per "Viralitzar la Pau" necessitem llocs que ens ajudin a estar tranquils.

Desenvolupament (10 min)

Per grups, dissenyem què necessita aquest lloc per ser pacífic. Els alumnes proposen elements concrets basant-se en les seves necessitats: "Necessitem un cartell que digui "Espera el teu torn, i així evitem empentes", o "Necessitem un coixí per seure quan estiguem tristos". Es dibuixen els elements en un mural, que servirà de plànol.

Tancament (20 min)

Muntem físicament el "racó de la calma" a l'aula amb els materials triats (pilotes antiestrès, contes, dibuixos relaxants). Per inaugurar-lo, cada alumne fa un gest de calma al racó i es fa una foto per al mural de la classe que simbolitzi que aquest espai pertany a tothom.

**Mà-guant amb preguntes per al
racó de mediació**

SdA 5: "El pont dels acords" (45 min)

Objectius

- Practicar l'empatia acostant-se físicament a la posició i sentiments de l'altre.
- Arribar a acords de reparació per transformar el conflicte en una oportunitat de cura.

Materials que cal preparar prèviament

Llista unificada de materials per a l'activitat de la línia de la comunicació no violenta (CNV) / Pactes de Cura:

-Per a l'estructura a terra (línies de trobada): dos o tres rotllos de cinta de pintor o cinta adhesiva de colors vistosos. Es farà servir per enganxar les línies llargues a terra. Cal una línia principal per a l'espai d'assemblea i tantes línies secundàries com grups de quatre alumnes es formin a l'aula. Opcional: guixos de colors, si l'activitat es fa al pati o en un terra on es pugui pintar i esborrar fàcilment.

-Per al desenvolupament (treball en grups de quatre): targetes de situacions de conflicte en què el docent haurà escrit prèviament diferents conflictes reals que hagin passat durant la setmana a l'aula o al pati (ex: "S'han barallat per l'última pilota", "Algú ha empès un altre a la cua i s'han insultat", "Un company no ha volgut compartir les pintures"). Es lliura una situació diferent a cada grup de quatre.

-Pissarra i retoladors per deixar anotats els tres passos visuals que els "testimonis" han de validar abans de fer el pas:

- Observació: Què ha passat?
- Sentiment: Com se sent?
- Necessitat: Què necessita per estar bé?

-Per al tancament i el producte final: Plantilla del "pacte de cura" impresa. La "Carpeta d'acords de la classe": un arxivador, carpeta classificadora o un quadern gran decorat que estarà sempre visible a l'aula. En aquest document es van arxivant i enganxant tots els pactes signats perquè serveixin d'exemple a la resta del grup.

- Material d'escriptura: llapis, bolígrafs o retoladors fins per signar els pactes.
- Pega de barra o cinta adhesiva per fixar els pactes dins de la carpeta d'acords.

Activitat

1. Hasiera (10 min)

Davant d'un conflicte que ha tingut lloc a classe, el docent dibuixa una línia llarga a terra (o fa servir cinta adhesiva). Els dos companys implicats es col·loquen als extrems, un enfront de l'altre, per representar la distància que ha creat el problema.

2. Desenvolupament (10 min + 20 min de pràctica en grups de quatre)

El docent guia la trobada: en grups de quatre, han de fer un pas endavant cada vegada que reconguin algun element de la comunicació no violenta del company. La idea és que en aquests grups de quatre puguin arribar a acords abans de fer el pas. Es pot fer d'una manera més lúdica jugant a la cadena, per grups enganxats pels braços:

- Faig un pas si escolto què ha passat (Observació).
- Faig un pas si entenc com se sent el meu company (Sentiment).
- Faig un pas si entenc què necessita per estar bé (Necessitat).

Al final tots dos es troben al centre de la línia i havent fet "més curta" la distància emocional.

Abans de començar l'activitat es pot exemplificar tot això amb tota la classe en un moment d'assemblea perquè puguin visualitzar com s'ha de fer l'activitat. Es proposa que a cada grup se li plantegi una situació diferent basada en els conflictes presentats al llarg de la setmana.

Tancament (20 min)

Un cop al centre, es donen la mà i signen el seu propi "pacte de cura" (un paper petit en què escriuen què faran per no repetir el conflicte). Aquest pacte es "viralitza" enganxant-lo a la carpeta d'acords de la classe com a exemple de resolució per als altres.

Annex

Sessió 4: plantilles del pacte de cura

Viralitzem la pau

Pacte de la cura

Què farem per resoldre-ho?

Signatura de l'alumne/a A

Signatura de l'alumne/a B

Annex

Sessió 4: portada per a la "Carpeta d'Acords de la Classe"

Viralitzem la pau

Acords del grup

Enganxar la foto
del grup amb el
cartell de la
campanya

Dinàmiques de 10 min per enfortir la cultura de la pau

Dinàmica 1: El docent mostra una emoció (com ara tristesa) sense parlar. Els infants l'han d'endevinar. Després han de proposar una petició de cura per a aquesta emoció (ex.: "Necessito una abraçada").

a.Enfocament: Connecta sentiments amb necessitats reals.

Dinàmica 2: En una capsa es guarden targetes amb frases de CNV: "Em sento...", "Juguem?", "Perdona". Quan algú se sent sol o enfadat, pot anar a la capsa i triar una targeta per donar-la-hi a un company.

a.Enfocament: Facilita la comunicació quan les paraules no surten a causa de l'enfadament.

Dinàmica 3: Seuen en cercle. El docent xiuxiueja una frase de pau (ex.: "Cuidem el material"). El missatge ha d'arribar igual al final. Si canvia a alguna cosa negativa, analitzem per què els missatges de vegades s'espatllen (rumors).

a.Enfocament: Consciència sobre la importància de la veritat i de l'escolta.

Dinàmica 4: Un alumne es posa al centre i els altres, per torns, li diuen una cosa bona que han vist que ha fet aquesta setmana.

a.Enfocament: Reforç positiu i sentiment de pertinença (Institució sòlida).

Dinàmica 5: Amb música, els infants ballen. Quan la música s'atura, el docent diu una emoció (ex.: "Por!") i tots s'han de congelar amb aquesta cara. Després es pregunta: "Què necessita una estàtua que té por?".

a.Enfocament: Identificació de necessitats alienes mitjançant l'expressió corporal.

Dinàmica 6: Un nen explica una cosa que li agrada durant 30 segons. El company ha de repetir el que ha sentit començant per: "T'he sentit dir que...".

a.Enfocament: Practicar l'escolta activa i el parafraseig abans d'opinar.

Dinàmica 7: En tornar del pati, el docent col·loca una cinta a terra. Un extrem és "Molt de compte/molta cura", i l'altre "Gens de compte/gens de cura". Els infants se situen a la línia segons com creguin que s'han comportat tots avui com a grup.

a.Enfocament: Fomenta l'observació grupal i l'autocrítica sense culpables.

Avaluació

A. Rúbrica d'avaluació

Criteri d'Avaluació	Assolit	En procés
Identificació: Reconeix sentiments bàsics en un mateix i en els altres?		
Observació: Pot explicar què ha passat sense insultar ni jutjar?		
Empatia: Proposa una manera d'ajudar algú que està trist o enfadat?		
Participació: Col·labora en la creació de normes i espais de pau?		
Reparació: Demana perdó o intenta arreglar alguna cosa, quan s'equivoca?		

B. Instrument d'avaluació col·laboratiu: "El mural dels assoliments de pau"

Cada vegada que un estudiant aplica una de les dinàmiques (ex.: fa servir el racó de la calma o travessa el pont dels acords), enganxa un gomet de color al mural. Quan finalitzi la campanya de SED, celebrem el nombre de "gestos virals" aconseguits per tot el grup.

C. Autoavaluació "La mà de la cura"

En el dibuix d'una mà, al llarg de dues setmanes es van pintant els dits dia a dia a mesura que es compleixen aquests supòsits (com si fos un got d'aigua que es va omplint; cada dit representa un criteri):

- He escoltat?
- He dit el que sentia?
- He demanat les coses "si us plau"?
- He ajudat algú?
- He mirat de reparar, si m'he equivocat?

En finalitzar s'enganxaran les mans a l'aula.

Criteri d'èxit: L'alumne identifica almenys una necessitat després d'un conflicte i participa en la creació de solucions sense recórrer al càstig.

T'agradaria compartir els resultats de la classe?

Envia'ns els materials (fotos, vídeos i resum de l'activitat) a
comunicacion@sedongd.org

*Des de l'ONGD SED anirem publicant els treballs als nostres canals amb l'únic objectiu de **viralitzar la pau i fer visible l'impacte de la campanya**.*

Avalua el material!

Envia'ns la teva ressenya fent servir el [formulari](#) següent.

A l'ONGD SED només tractarem aquestes dades amb la finalitat d'avaluar l'impacte de la campanya, a més d'identificar i valorar les possibilitats de millora de cara a futures accions.

